

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL!

Indult BÉTSBŐL Kedden 2. Márziusban 1792.

Bóldog Isten! mit hallunk, 's mit értünk! Megint gyászba borúlt mind a' *Nap*, mind a' *Hóld!* — Meg-hólt a' mi Kegyelmes édes Atyánk 's Koronás Fejedelmünk *Második Leopold*. A' múlt Szeredán kezde ő Felsége hirtelen roszszúl lenni, a' midőn az Orvasok kétszeri, vagy háromszori érvágással-is segíteni kívánván a' nyavallyán — midőn még Bétsnek nagyobb része semmit sem tudna az ő Felsége nyavallyájáról — olly hirtelen érkezék tegnap dél-utánni 4 és 5 óra között, ezen sebess menkö módjára érkezett véletlen szomorú izenet, hogy az egész Várost azonnal el-borítván, sokak sirnak, és jajgatnak — sokan tsak nem háborodott elmével nyargalnak vala egymáshoz, és minnyájon el-vezített édes Attyokon bánkódnak vala, — Bóldog Isten!! Oda van a' közönséges békes-

békeférségnek és az ő népének édes Attya — oda van a' *Romai* hatalmas Tsászár, a' *Magyar* és *Tseh* Koronáknak fel-kenettetett Fejedelme — egy véletlen szempillantásnak levének mind ezek prédái.

Azt tartom, ha több ujjságot nem irnék-is az én Olvasóimnak e' mái napon, eleget irtam azoknak, kik az Európai környülállásokat tudván, előre és hátra-is gondolkozhatnak. Most kívánom már ezt énekelni *Sz. Dáviddal*: *Adj békeférséget Ur Isten, a' mi időnkben e' földön!!*

Mikor az estve a' Bétsben lévő Török Követ a' Tsászárnak halálát meg-hallotta, el-fakadt sírva, és edgyet sem szolhatott bujában. Kétség kívül már néki sem sok dolga lészén Bétsben, valamint az Erdélyi Országos Deputátzionak.

A' Bétsi Duna máig-is keresztül van fagyva, és a' leg-keményebb Télünk most vagyon.

A' 2 vólt Szabad-Sergek — a' *Mihálovitsé* és a' *Branavátzkie* (ugy beszélik) parantsolatot vettenek, hogy ujra fel-állyanak, és Aprilisnek végéig útnak indulhassanak.

Az a' hire, hogy a' Bétsi Udv. Kamarának V. Prézesse lenne B. *Margelik* Ur, és a' mostani V. Prézes B. *Degelman* Ur *Commertiál* Présidens fogna lenni; melly most áll-fel.

Tábori Superior *Mudrák* Ur helyébe tette ő Felsége a' *Karajtzay* Sergénél vólt Tábori Pap *Fiedler* Urat Erdélyben.

Fő Hadi Commissárius *Fáber* Ur jubiláltatván, ennek helyébe, a' Mező Hegyesen vólt Commissárius *Lakeman* Ur tétetett Péterváradra.

Nyugodalomra tétetett F. M. Lájtinánt Báró *Entzenberg* helyébe F. M. Lájtinánt *Klebeck* nevezetett, ki egy gyalog Regementnek tulajdonosa 's egyfzersmind a' *Mária Theresia* Vitéz Rendjének Komendátora.

Az *Erdödi Húszár Seregtől* a' N. Magyar Test-
őrző Sereghez által tétetett *Májor Szarvasi* Ur hel-
lyébe , a' Székely Húszároknál Supernumerárius
Májorságot viselt *Kováts* Ur rendeltetett.

Kassáról azt írják , hogy itt a' múlt hónapnak
17-dikén öfzve gyülekezett *Abaujj*, *Borsod*, *Sáros*,
Szepes . *Torna* és *Zemplén* V-megyei Deputátusok-
nak főbb igyekezete lett volna , hogy az élet' és
némelly kézi munkák nemének árrát meg-határoz-
zák. Meg-határozott az-is , hogy a' külömb kü-
lömb-féle mértékek neme helyett a' *Posoni véte-*
tődjék-fel , és a' kik ezen határozás ellen tsele-
kelznek , meg-büntettefsenek. — A' *lingeknek* ne-
mei , mellyek a' *Posoni ölnek* egy 5-töd részénél
rövidebbek , örökösön el-töröltetnek.

Brüszszelből azt írják , hogy az eddig *Párisban*
mulatott *Svéd* és *Muszka* 2 Követek onnan bizo-
nyoson vissza jöttek , 's már *Brüszszelen* keresz-
tül is útoztanak haza-felé. — Az innen *Aultriából*
Fráyburg felé rendeltetett tábori bagázsias szekerek
olly parantsolattal indultanak-meg , hogy meg-érke-
zéseikig ne-is nyugodjanak.

M. Vászrhely. A' mi igen kedves Plébánusunk
T. T. Metséri Ferentzi András Ur a' múlt hónapban
Tituláris Kánonoksággal tiszteltetvén-meg , mind
előttünk közönségesen kedves Lelki Atyánknak tisz-
teletén , mind a' Székbéli Uraságoknak , mind a'
Városi lakosoknak és Szerzetes Papoknak oly nagy
örömek vala , hogy ennek emlékezetére ágyukkal
lödöznek vala ; és mind a' Város-béliek , mind a'
Vidékiek gazdagon vendégeltetének-meg.

Veszprim 26. Febr. „ Fel-derült már valahára,
vagy leg-alább kezd derülni Nemzetünknek-is azon
hajnál tsillaga , mellynek világaról a' mi Oskola-
béli vastag és veszedelmés setéttségeink el-öszol-
ván , a' más tanult Nemzetek nyomdokaiba fogung
lépni. — Sokan találtatnak már a' mi Nemzetünk-
ből , kik a' mi apróbb 's nagyobb Oskoláinknak

minden részre-hajlás nélkül való hasznát munkálódják, és minden igyekezeteket, 's költségeket a' Nemzeti ifjuság jobb móddal lehető nevelésére fordítják. A' *Tihanyi* Tisztartó N. *Thurszky András* Ur ezen 3, u. m. *Szala, Sümegh, és Veszprim* Vármegyékben, mint egy 25 Oskoláknak, minden Valásbéli külömbség nélkül vetélkedésre való eszközököt szerzett, és minden igyekezetét az Oskolák jobbítására gyámolgatására fordította. Vajha ezt más Nemzetünket szerető Hazánkfiái-is tselekednék! Az Oskolák a' mi Nemzetünk böl dog, vagy böl dogtalanságának kútfejei.

Debretzen 21-dik Febr. — „Ennekutánna a' mi Ref. Kollégyomunkban sem ugy lesz a' dolog, mint vólt ez előtt. Eddig a' vólt nállunk a' leg tudósabb Professor, ki leg-jobban el-tudta titkolni, hogy honnan vette azt, a' mit tanít, és hogy a' Tudományokat *Sarlatán* ruhákba öltöztethesse, fel-állott egy sereg irással (mellyet csak ő tudott, honnan irt-ki) és azt a' Tanítvánnynak az ő tanítása után ~~so~~bessen kellett írni, azon kívül, hogy semmit se tanultak, el-rontotta mejjét az ifjuság. — Már most egy ujj és bölts rendelés tétetett, melly szerint minden Professornak Könyvből kellik tanítani, és az ifjuság tanulással nem irással fogja idejét tölteni.

Egy Nemzetét szerető Urnak bölts tzelja: — —
„Külömbféle tudósításból az Urnak tsak ugyan azt vészem észre, hogy a' tiszta Magyar nyelvet, és Tudományokat kedvellő elméknek Tengersé nem hogy apadásához közelittene, sőt inkább napról napra omlik áradásán; irigy szívvvel olvasom különösen hozzám-is érkezett Levelezésből, hogy Budán, Pesten, Debretzenben, Kálsán, Komáromban, Győrött, sőt még a' N. Enyedi Tanuló Ifjuság között-is Tudományos Társaságok állittattak-fel, kik fárodhatatlanul iparkodnak elmebéli tehetségeikkel Hazánkunk udvarolni, olvastam-is valóban álmélkodva, 's tapasztaltam-is a' Magyar észnek finomságát,

ságát, holott ki-tetfzik, hogy bárdolatlan az, ki ki a' Magyarart bárdolatlannak vallya, fok nemben tudatlan az, ki ötet tudatlannak itéli. Ezeknek serénykedő példájok, és más különös tekintetű okok vóltak úti társaim, hogy több itthonyos foglaltságimtól meg-örült óráimat némü-némü-képpen közönséges haszonra fordítsam, 's talpig való tehetőségemet angyali hangú Magyar nyelvünknek öregbedésére, 's édes Hazámnak ditsőítésére szentellyem: Több *Phylologicum objectumokat* vévén tollam alá, 's ezekben már előbbre lépegetvén, elme nyugtató óráimban *Martini Károly* Uramnak ama nevezetes *Juris Publici* munkáját vontattam a' Magyar szózatra, és Isten segítsége után az utolsó punktumot-is réá raktam. Távol légyen töllem, én eztet nem azért adom az Urnak tudtára, hogy ez által nékem *Gloria in Excelsis* énekeltesék, vagy talám hirem, nevem főbb fokra emelkedjen, vagy is azért, hogy a' nyomtatásra téendő súlyos költségeknék pótolására az előre való fizetést hirdettessem; hanem tisztán azért szeretném korán idején a' Közönséggel tudatni *Martini* Uram Déák munkájának Magyar nyelvre lett által tetelét, hogy sem az én fok virragatásokkal folytatott iparkodásom, dugába ne döllyön, se más betsületes Hazámfia, 's Polgár társom meg ne tsalatkozzék; mert attól tartok, 's méltán-is tarthatok, hogy egy valaki maga jó kedvéből *Mártini* Uramba belé kap, 's amugy nagy mohón világozságra-is bortsáttya addig, még az már el-készített munkámon nyugtatva rágódom, 's pihenés közben irtogatok.,,

— Ezen hozzánk érkezett tudositásból láthatni azért, hogy *Mártini Károly* Uram munkája egy Hazáját szerető Nemes Magyarától Hazai nyelvre által tetetett; és ez által Nemzetünk egy olyan közönséges Polgári kintsel fog meg ajándékoztatni, mellyért a' mi Maradékink-is áldani fogják ennek bölts fordittóját.

A' Török Követnek a' Ts. Királyi Udrarba való bé-meneteléről még e' következőket jegyezhetjük meg.

meg. — Bé-érvén a' Követ a' *Diván Effenditől* és még 6 főbb Törököktől kísértetve azon Fejedelmi szobába, mellyben a' Magyar és Német Testörző Sergek sort formálva állanak vala, itt a' maga Tzerémonias bundáját 's kontyát, fel-vette és fel-tette. Az után még bejebb kísértetvén a' nevezett 7 személyektől, H. *Rosenberg* által ő Felségének az Audentziára bé-jelentették. — Ő Felsége egy aranyos Baldachinum alatt egy asztal mellett állott. Körülette állottanak, a' fő Ts. Kir. Udvari mester H. *Stahremberg*, a' 2 Tsászári Gárda Kapitányok H. *Lobkovitz* és Gr. *Noftitz*, és a' Ts. K. Tanácsosok. Ezek jobb felől: bal felől, fő Ts. Kir. Kamarás H. *Rosenberg*, a' K. N. Magyar Gárda Kapitánya H. *Eszterházy*, a' Német Birodalom V. Kantzelláriusja H. *Collorédó-Mansfeld*, Udvari Stát. V. Kantzellárius Gr. *Cobentzel*, 2 Referensek *Horix* és *Spielman*. Mind ezek egy grádits foggal ő Felségénél alacsonyabb helyen.

Végre bé-menvén ő Felsége elejébe a' Követ, 3-szor hajtotta-meg magát Napkeleti módra, és ilyen beszédett tartott:

„Különös szerentsém vagyon, hogy a' fényes Portától Ts. és Királyi Felségedhez egy olyan barátságos Tsászári Levéllel küldettetem, mellyben *elsöben* — egy felől az *Ottománi* Koronának fényét szélesen tündököltető *Disze*, a' világot oltalmazó Tronusnak ékessége, ama *Salomoni* Monárkhiának feje, a' két szent Városoknak szolgája, a' két tengerekek és a' világ két részeinek Ura, ama *Plátói* böltsességgel, *Fariduni* elmésséggel, és *Kerduni* tüzes igyekezettel, *Dáriusi* vigyázósággal, *Nagy Sindori* hirrel -- névvél ékeskedő Potentátor, a' hatalmas, nagy, erőss, és rettentő Tsászár, az én kegyelmes Uram, *Szúltán* és *Szúltánnak* fija, *Chakan* és *Chakánnak* fija; *Szúltán Szélim Chan*, ki ezen neven 3-dik, harmadik *Szúlán Ghatzi Mustapha Chan*nak fija, negyedik *Szúltán Ghatzi Akhmed Chánnak* Unokája, *Szúltán Ghatzi Muhammed Chánnak*

nak kis Unokája, és az ő fényes Portája között, más felöll pedig ezen Ts. és Királyi Udvar között örök időkre meg-köttetett barátságos egyezés-béli bizonyság-tételek foglaltatnak bé; a' melly *másodszor* — az én Uramnak a' ditsőséges és hatalmas *Ottománi* Uralkodó Páltzához és *Salomoni* Tronus-hoz, a' maga örökös törvényes jussa, és tulajdon érdeme által való jutását; végre *harmadszor* — az ő hatalmas, ditsőséges és Felséges Baráttjának, a' mostan Uralkodó Római Tsászári Felségnek, a' Magyarok és Tsehek Királyának, számu nélkül való sok Tartományok és Hellységek Urának, az ő Felségére, törvényes örökös jussa és tulajdon érdeme által szállott Magyar és Tseh Koronákhoz, így szintén ő Felségének a' Római Tsászári Tronus-hoz valószítás és maga érdeme által való jutásához illendő szerentse kívánást foglallya magában 's a' t. „ — Utollyára egy hosszú Periodusban azt adja a' Követ elő, melly igen örvendjen annak, hogy ezen pompás követtséghez magának lehetett szerentséje.

Hertzeg *Kaunitz*nál, következő Beszédet tartott, az audentzia' alkalmatofságával a' Követ:

„ Én vagyok az a' szerentsés, a' ki mint Követ, el-küldettem a' *fényes Porta'* részéről a' Tsász. Kir. Udvarhoz, egy Tsászári Irással, mellyben bévagnak foglaltatva: a' két Birodalmak között megújított, és meg-erősített örökös békeségnek mindenkori költsönös meg-tartását tárgyazó biztatás; az igen szerentsés *Ottománi* Trónusba lett bé-ülésről szóló örvendetes tudósítás; és az ezen részről lett kézhez-vételekhez Magyar és Tseh Ország' Királyi Koronáinak, 's a' Római Tsászári Trónusba lett emeltetéshez való pompás tzeremoniájú szerentse-kívánás. — Midön a' nagy hatalmú Tsászár, az Istenségnek amaz árnyéka a' földön, *Arábiának* és *Agemnek* Ura, az én kegyelmes Uram, és *Nagy Sándorhoz* hasonló Fejedelmem, a' leg-tökéletesebb mértékü belső hajlandósággal, és szives barátsággal

gal viseltetik a' maga Felséges Barátjához, a' nagy hatalmú, és ditsőségű Romai Császárhoz: kétség kívül - való, hogy a' mennyiben a' Cs. 's Kir. Felségnek, 's az ő Felsége' Ministereinek részéről tartós fog lenni az a' kívánság, melly a' fenn álló jó edgyeségnek, és barátságának fenn - tartása, és meg - erősítése eránt tétetett eddig nyilvánvalóvá: nem lesz többé ő Felségének (a' Török Császárnak), 's az ő Felsége' Ministereinek részéről - is semmi helye leg - kisebb fogyatkozásnak, vagy halasztásnak is. Valamint egyéb - aránt az én szívemnek és értelmemnek füle már so esztendőktől fogva ékesítettik, a' mennyire t. i. meg - engedi az én időm, ő Hertzegsége', Belső Udvari és Státus Kantzellárius *Kaunitz* Hertzeg Ur' válogatott, és ditséretre méltó tulajdonságai' hirének drágaságaival (*clenodiumaival*), 's ki vagyon tzipráfva az ő Hertzegsége' közönségesen el - terjedt ditsőségének gyöngyeivel, 's tizteletre méltó elme és szívbeli talentomival: ehez képest, még az előtt - is vonzott már az én szívem ő Hertzegségéhez, minekelötte szerentsém lett volna Hertzegi személlében meg - esmérni; és mivel rendkívül való kívánsággal kívántam már én régtől fogva egy olly szerentsés alkalmatoiságot, mellynél fogva személlyesen meg bizonyithassam ő Hertzegsége eránt az én tizteletemet: annyival nagyobb, és végetlen gyönyörüségemre szolgál tehát most nékem, hogy a' reám bizatott Követtség vóltaképpen eszközlötte ezt a' buzgóan óhajtott alkalmatoiságot. — Nem fejezhetem - ki egyébaránt eléggé azon különös betsületért, és tekintetért való végetlen köszönetemet - is, a' mellyet eddig - is mutatott hozzám ő Hertzegsége; 's nyomas reménységem vagyon, hogy ő Hertzegségének kegyes közbenjárása által, minden órán fogom venni az arról való örvendetes jelentést, hogy a' magammal hozott Császári Irást ő Csász. 's Kir. Felségének saját kezemmel által - adhatom; 's ez által a' reám bizott dologban el járhatok. „

Erre,

Erre, nem felelt maga a' Hertzeg; hanem tsak *Stürmer* Urnak adta az irásban lévő feleletet, hogy forditaná azt által Török nyelvre, melly-is így következik:

„ Valóságos megelégedéssel látja még egyszer, a' maga Ministériumának ideje alatt az Udvari és Státus - Kantzellárius Ur, a' *F. Portának* egy Ministerét ezen Csász. s Kir. Udvarnál; mivelhogy annak küldetése, egy következése, és egy nyilvánvaló bizonyysága a' Békelesség' szerentsés helyre-állásának; mellynek fenn-tartásában több már ötven éltendejénél, hogy ő igyekezett eszköz lenni a' közönséges dolgokat tárgyazott hivatalabéli munkálódásai által; és mivel ez a' hasznos történet eszközül szolgálhat azon közönséges tsendességnek - is fenn-tartására, mellyet minden más Népek-is nem kevésbé óhajthatnak.

Szerentsét kíván az Udvari és Státus - Kantzellárius Ur a' Követ Urnak, hogy az ő személyét találta az ezen küldetésre való választás; minthogy ezen meg-tiszteltetés egy bizonyysága az ő személyes érdemeinek; 's az Udvari és Státus - Kantzellárius Ur, mindenkor nagy indulattal viseltetett az illyetén Férjfiakhoz.

Nagy gyönyörűséggel értette a' Követ Urnak arról való ki-nyilatkoztatását, minémű értelemmel, és barátságos szándékkal légyen az ő Császári Fehjedelme, a' Császár eránt; 's gondja fog réá lenni, hogy jelentést tegyen az eránt ő Csász Kir. Felségéhez.

Bizonyos benne a' Hertzeg Ur, hogy ezen gondolatoknak, 's indulatoknak értése igen kedves dolog fog lenni a' Császár előtt; és bizonyosá teheti az eránt a' Követ Urat már most-is, hogy a' Császár hasonló módra viseltetik a' Török Császárhoz és ezen biztatást maga-is meg-fogja kétség kívül erősíteni ő Felsége, a' Követ Ur előtt akkor: midön szerentséje lészzen audentziára botsáttatni;

ni; mellyet, hihető, hogy leg-ottan fog engedni ő Felsége, mihellyest tsak mód lesz benne.

Egyébaránt, a' mig ezen Tartományban fog múlatni a' Követ Ur, gyönyörűséggel fogja az Udvari és Státus-Kantzellárius Ur adni eránta, a' barátságának, 's a' leg-tökéletesebb betsületnek minden lehetséges jeleit. „

Ennek végződésével, által adta a' maga Bizonyosság-Levelét a' Követ, H. *Kaunitz*nak; ő Hercegsége pedig Báró *Spielmann* Urnak, ki-is azt a' mellette lévő bársony borítékú asztalra le-tette. — Következett ezek után a' meg-vendéglés, és barátságos beszélgetés 's a' t.

Elegyes jegyzések.

Amérikában Chiliben a' búzának egy bizonyos ujj nemét tanálták-fel, melly ha hozzánk-is által plántáltatódhatnék, nagyon meg-változtatná a' mező-gazdaságnak eddig való természetét. Ez egy gyökeréről termő ki nem vesző (*perennis*) tsemete. Magot igen bővön terem. A' *Chili*-béli gazdák bizonyos számú e' féle tsemeteket tartanak, mellyek az ő egész családjoknak táplálására elégségesek.

F. Királyunk 3-dik Fijának *Károly* fő Hercegnek tiszteletére Belgiumba való menetelekor a' Belgák *Brüsszelben* egy szép emlékeztető pénzt veretnek, melly 2 Belga forintos nagyságú, és egyik oldalán a' fő Kormányozó ő Hercegségeknek képei szemléltetnek, a' másikon pedig ezen irás olvastatik :

Carol. Austr.

In. Spem. Belgicæ Nat.

Ab. Augusto.

Sorori. Carissimæ.

{Concreditus.

M. DCC. XC. I.

A' mi Török Követünkhöz ki-szekerezik ezen napokban egy Gavallér 4 szép ifjú léány és asz-fzonkákkal. A' Követ az ilyen vendégeit szivesen szokta látni. Minekutánna ezeknek a' Követ minden kitelhetőkkel kedveskedett volna, kérdi tőlle a' Gavallér alattomban, hogy melyik tettzenék elötte a' jelen lévő 4 Dámák között szebbnek. — A' Török ezen kérdésre nem felel egyenesen, hanem ki-vészen a' pénzei között 4 egy formájú arany pénzeket. Mutatja a' Gavallérnak, melly egy formák legyenek ezek a' rajtok találtató tzimerekre, írásra, és egyéb jelekre nézve, éppen hogy az idő's egyéb környül-állások egyiket inkább meg-vás-lolták mint a' másikat. Egyik több kézen foroghatott, mint a' másik. — A' Gavallér nem tudakozta többet a' dolgot. Értette kétség kívül, hogy a' Török Követnek szemei előtt mind a' négy Dáma egyforma szépségünek tettzik lenni. — Hát nem nagy Filozofus ez a' mi Követünk?

Külső Országokat illető Tudósítások.

Roma. — Egy szegény legény meg-indúl a' napokban ezen sz. Városnak utzáiban mezitelen, éppen hogy a' kezkenőjét akasztotta vala oda, a' hova még a' sz. mezitelen képekre-is valami el-takarót szoktanak festeni. Kezében egy *Crucifixust* hordozott széllyel, és minden felé nyargalva ezt kiáltya vala: — *Tartsatok pénitentiát; mert el-köze-lített az ítélet' napja!* — Minekutánna elzébe vette volna, hogy a' katonák utánna eredtenek, és el-akarják fogni, szalad egy templomba, és magát egy Oltár elejébe veti. Ki-akarván az emberek az Oltár előtt vonni, nem szoll semmit, hanem egy magához hasonló öltözetű festett képre mutat az Oltáron, melly, mint éppen ő mezitelen lévén festve, egy *Crucifixumot* tartott kezében. — Az után világozságra jött a' dolog, hogy ezen ujj módi bolond magát *Keresztelő Sz. Jánosnak*, vagy pedig sz. *Hiéronimusnak* tartotta lenni, és a' templomokban lévő némelley ártatlanság ideje-béli módra festett képek által juttattatott a' maga képzelődéseire.

A' Ki képzelní akarja mi némü zürzavar ural-
 kodjék most Párisban, képzellyen elébb magának
 egy olyan embert, a' ki magát a' világon igen
 nagy hatalmunak tartja ugyan, de azonban olyan
 gyanus: hogy még tsak az inge gallérának sem hi-
 szen. Illyen embert gondollyon már az ember leg
 alább-is két annyi népességü Városban, mint Béts,
 az az, 6 száz ezertől fogva 700,000 ig valót. A'
 kereskedő itt ugy nézi a' mester-embert, mint el-
 lenségit. A' nép nádmézért és kaféjért kiált a' ke-
 reskedőre. A' fegyveres nép alig elég a' vér ontás-
 nak meg-akadályoztatására. Az erőtlen léánkák
 hegyes *Tört* hordoznak még az utzákon-is kezeik-
 ben, melly *Törnek* nemét egy külső Levél nyárs-
 nak nevezi. Talám valami jövendőhöz szoktatják
 magokat előre hozzá, mellyet nem tudnak mi lé-
 gyen, tsak az érzékenység láttatik nékiek diktálni,
 hogy öldöklő szerekhez szoktassák magokat. A'
 nép nem bizik leg-kisebbet-is a' Ministerekbe. A'
 Ministerek sem tudják mi tévők légyenek. Még tsak
 a' külső Hatalmaságokkal való levelezést-is le-ten-
 né a' Ministeriom magáról jó szivvel, tsak lehetne.
 A' Nemzeti-gyűlés szüntelen való hitetlenséggel vá-
 dollya a' Ministereket. Azt mondja nékiek, hogy
 nem igaz úton járnak a' Külső Udvarok előtt. A'
Jákobiták Klúbja azt mondja a' Nemzeti-gyűlésnek,
 hogy ne hidjen a' Király Ministereinek. Már a'
 nevezett Klúbnak ezen egy szova elég arra, hogy
 a' Nemzeti-gyűlés semminek, a' mi az Udvarból
 vészí eredetét, hitelt ne adjon.

Az Udvar leg-inkább ki-vagyon tétetve minden
 méltatlanságoknak. Minden eszközök elő vétetnek,
 mellyek által a' Király a' népnek szemei előtt gya-
 nuba hozattathatik. Szűnés nélkült valók azok a'
 szemre-hányások, mellyeket a' miatt kéntelenítettik
 ki-állani a' Király, hogy a' ki-vándorlottak és meg
 nem esküdt Papok ellen iratott Dekretomoknak végé-
 re a' *Sanctió* ehlyett *Vetót* irt vólt. Már most az
 egélz

egész Országban szerte-széllyel a' békételen Papság által szüntelen gyuladó tüzek egyedül ezen *Vető* nak tulajdonittatnak, és már az több, mint hallatlan dolog, a' mit itt Bétsben a' repülő minden napi Levelekből-is olvashattunk: — hogy a' Király valami lámpás fákat igazgató, és az uttzán tolyongó nép sepreje mellett menvén-el: — „fére egy kifség; mert jön a' *Vető* „ — így kiáltott volna-fel közüllök egyik.

Még egészfzen el-vagyon hitetve a' nép, hogy a' Király máig-is szökéshez készül. — Febr. 4-dikén egy néhány kísérekkel lovagolni mégyen a' Király. A' nép 2 izekeret veszen észre kevés idő múlva utánna menni. Már ez elég vala arra, hogy a' nép a' maga Királyát el-szököttnek lenni tartván leg-nagyobb lármát üssön. De az egész lármának hamar vége leve; mivel a' Királyt egy óra múlva, éppen az előbbi pompával a' Városba visszajöni mindenek meg-szégyenülve szemlélhették.

A' Király már ezen történet előtt-is sokakat 's kivált a' Párisi Polgár-mestert a' leg-szelidebb nyájasággal tette vólt arról bizonyosá, hogy Párist oda hagyni leg-kissebb szándéka sintsen: de látván a' Febr. 4-dikén esett lármából a' népnek gyanus vóltát, hogy ennek még elejét vehesse, e' következő tulajdon keze irását küldé a' Párisi nép Elölljáróihoz: — „Már sokakkal beszéltem közülletek az én Párisból való el-távozásom felöll folyó hirről. Azt gondoltam, hogy szóval való erősitésem-is elég Tészen ezen hirnek semmivé való tételére. De mivel látom, hogy a' békételenkedők Párisnak lakosait nyughatatlankodtatni, éngem pedig rágalmazni meg nem szünnek, imé itt vagyon irásban nyilvánóságoson minden gondolatom: — *A' Constitutio által réim bízott kötelefségeket ismerem 's bé-is töltöm; de ismerem az általa nékem adatott just-is, és a' magam hatalmairól le-mondani soha nem fogok. Párisban tehát csak szabad akaratom szerint tartozkodom. Azt gondolom, hogy jelen-letemre itt szükség vagyon, melly szerint jelentem-is, hogy*

hogy itt maradok : mikor pedig okom leszzen az elmenetelre , azt nem titkon fogom tselekedni. Még tsak ez egyet mondom , hogy a' ki nem tsupa esztelen , vagy nem rendkivül gonosz szívü , az nekem azon én leg - kisebb motsok nélkül való hajlandóságomról , mellyel a' nemzet' és a' Párisi nép' bölldogságához viseltetem , nem kételkedhetik. „ — A' Párisi Elölljárók a' Királynak ezen irását ki - nyomtattatván , a' nép közt el - szélesztették , a' Királyhoz pedig egy hálálkodó Deputátziót küldöttek , 's jó szivüségét meg köszöntik.

Flintával jární a' Párisi népnek már régetske hogy meg - tiltatott. Ez az oka , hogy a' hegyes Törnek hordozása ennyire szokásba jött. Már most azon mesterkednek a' Párisi Elölljárók , mi módon vehessék ezt - is ki a' nép kezéből. Közönségessé tétetett ugyan a' Városban , hogy a' kit észre vésznek a' maga kezében ilyen fegyvert hordozni , minőjárt a' Politzájnak fogják által - adni : de még ez a' fenyegetés keveset használt , és Párisnak igen nagy hasonlatossága vagyon most egy öfzse - vészett szélvészhez.

Mindenek felett való nyughatatlanságot okoz a' Frantzia Királynak a' maga Testörzőinek regulázása. Meg - engedte a' Király , hogy minden Departmánokból a' nép maga jegyezze - ki a' Candidátusokat , és a' Király tsak ennyi just kötött - ki magának , hogy a' Candidátusok között tettése szerint nevezhesse - ki azokat , a' kiket akar , hogy Királyi Gárdisták legyenek. Igy - is igen sokan sokáig gántsoskodtanak , ki egy , ki más hibát keresvén a' Királynak valószításában , míg végre hogy ezen tévelygésnek - is eleje vétetődhesék , a' Király a' maga Testörzőinek már szolgálatban lévő osztályát a' Tanátsházhoz küldvén , hogy a' Constitutió lizerint ki - szabatoott hitet le - tégve , meg - paran' solá.

— — Az ő esküvéseknek formája ez :

1.) Hogy a' Nemzethez , Törvényhez , és a' Királyhoz hivesek maradnak , a' Constitutiónak fennmaradását munkálódják , a' Király bátorságos állapot.

lapotjára hiven vigyáznak, és semmi ezen szolgálattaljokkal ellenkező parantsolatnak nem engedelmeskednek.

2.) Ezt a' hitet azon Hely-béli Elölljárók előtt tartoznak le-tenni, a' hol a' Király lakik.

3.) A' Gárda Komendánsa ezen hitet mindenek hallattára közönségesen el-mondani, és a' több tiszteket egyenként meg-hitelni tartozik. A' köz-katonák kezeket fel-emelve tartoznak mondani: — *En esküszöm 's a' t.*

4.) Ezen hitlés minden esztendőben elő-fordul azon a' napon, mellyen előbbször véghez ment vólt.

5.) A' Gárdai hitet nem teheti más le, hanem tsak a' ki meg-tudja mutatni, hogy a' Polgári hitet már le-tette valaha.

6.) Midön a' Nemzeti-gyűlés öszve-gyülekezve lélzen, ezen Gárda a' Királyt 20 órányi távolságnynál tovább nem kíséri, az Országból pedig ki, soha sem.

A' *Návidi Ujság-irónak* azt irta közelebbről egy Párisi Levelezője, hogy a' leg-ujjabb fel-számlálás szerint, a' Párisban lévő *Jákobita Klubnak*, az az, a' minden Klubok öreg anyjának, a' Világon szerte széllyel 1800 fiú Klubjai vagynak, és ez az egész mafsaközel 4 millió embereket foglal magában. Külső Országokon Frantzia Ország határain kívül, tsak 52 ilyen Klub fiokok tanáltatnak, ezeknek is hete Német Orzágon vagyon. — Midön a' *Jákobiták Klubjában* ezen fel-számlálás esett, ennek Prézesse a' többek között azt a' megjegyzést-is tette, hogy ha a' *Jákobiták* minden gyűléseinek tsak egy negyed-része tanálna-is fegyverre kapni, már egy millió fegyveres nép állana - ki a' sikra, 's ha ide számláltatnának a' Nemzeti Gárdak, Volontérok 's a' t. — egy olyan roppant sereg formálódnék belőlök, melly egy egész esztendőre kövéren meg-trágyázhatná egészsz Német Országot.

Muszka és Svéd Országok. — Hogy az Orosz Udvar előtt kedves lehetett a' Svédok Királyával való öszve békélhetés, megtettik a' többek közt abból-is, hogy a' Tsászárné ennek eszközlőit drága ajándékokra méltóztatta. Edgyik ezek közül, Gróf *Stackelberg* 100,000 — Generál-Májor *Pahlen* pedig 10,000 Rubeleket nyere közelebből a' Tsászárnétól. — Továbbá az-is igaz, hogy *Pétersburgból*-is más hírek szárnyálnak a' *Potemkin* halálától fogva, nem olyanok mint az előtt. Egy igen közönséges egybe-esküvésről beszélnek ezen nagy Orosz Városban, melly a' *Potemkin* halála után mind jobban jobban mutogatja magát, és a' roppant Orosz Birodalmat egy közönséges Revoluzióval fenyegeti. — Nevezetes dolog ebben a' mi időnkben, hogy a' *Svéd* és *Orosz* Udvar 's még más Udvarok-is együtt, a' belső Zenebonák és Revoluziók ki-ütése ellen-is kezefséget válloltak, és segittséget ígértek egymásnak. Ugy kezdik mutatni a' körülállások, hogy tudta az Orosz Ministerium, miért tselekefzi ezt.

A' Svédok Királya egy titkos *Commissiot* válofztott ki az Ország-gyűlésére öszve-jött Deputátusok közzül, mellynek tsak az a' kötelefsége, hogy a' Királlyal együtt dolgozzék. Ezen *Commissió* 28 tagokból áll. A' Diétán jelen lévő egész nemeli rend 415 tagokat foglal magában. *Finlándiának* nemelly Distriktusaiban a' Paraszatok magát a' Királyt tették a' magok Mándátariusává, hogy helyettek a' Király válofzthafson az Ország-gyűlésére Repræsentánsokat.

A' Spanyol Udvar, a' mint mondják, minden mesterségét meg-vetette, hogy azokat a' *Helvétus* Regementeket, mellyek eddig a' Frantziákat zsóldért szolgálták, a' maga szolgálatjára réa vehesse. — Ez nem kitsiny gyengeséget okozna a' Frantzia Nemzeti hadi Seregnek.